

142.

lli: Om
ndgranater
llor

Page 10

195.

1962/62

Beretning om Nye Granater, Brand
Granater og Signal Raketter. Deres
Mensigt og Preparation, samt nogle An-
mærkninger ved Bombekastning

af:
G. S. Bille

Apr. 1792

SYS: 165298

Om Stik Granater

Disse siges ud af Kanoner og Langer fra
Plet med Plet; Jansigten med, som er at foraar
jagt Plet og Confusion paa den smukkeste Baktur
jaa og saa, i det de springer, at velsagte Mand,
Kabel, vinnene Aaparker og hvad andet de
maatte antænde. — Der saar deraf ud.
Fra Artilleriet Luns nogle 24 deger smilde der
præparerede paa Laboratoriet paa følgende Maade.
da. Granaten er af Vannet som en Bølle,
da, i det saar den ingen Brud, som indvendig
og at Gulv er i, forriggennem Døddet med Leds
og fori Brandvortet sættes; Jernst i Bunden
af Granaten er noget forskelligt end for en,
for at den i sit Plet og Salt, som vander Bunden
fram og naar ud; Sletter at den er faldt med
Brud af stærkeste Force. Ja meget at der mæler
er. Luns til Leds, smilde de sættes i den saar,
vander præpareret som det til Bombarna sættes
den naar i at Overprøvet med smilde Leds paa

[illegible]

De, Lyder, siges om Nylt Granater, ud af Canoner;
 Jænsigten med dem er, at de skal fornuadst være
 i Løden, som de spidse stjerne fik; Gætte sig i Løden,
 som Masten og Stæng, som nok inden for indvender,
 for der at blive. Ja! de kan omvendt, og de
 træffer paa Stillet inden Hængslingen, medog Løsen
 de, hvilket de have vist med de, med dem paa Am-
 gun af De Artilleriets gjorte Experimenter. -
 Af disse Løsen med De Artilleriets nogle Stk.
 Givte paa Laboratoriet som præpareret paa
 følgende Maade: Man tager en Løse Nylt
 Granat, hvilket der er 4te Brandstikker, alle over
 for Midten, og sætter en Jernpind i Bunden, som
 paa den fjendes med Brandstikker, hvis Composition
 er Korn = 10 Unse, siend Løstet 1/2,
 paa 2 Unse, Brug 4 Unse og 1/2
 1 Unse; Efter at den er færdig bliver den: indvender
 Løsten inden er varm og bløt: nogle Stk. =

indvirkende Exempel, som er overført ind
 i alle, særlig i Brandstøtterne, s. det store indl.
 side 5; naar Værten er bold og faar, indtages hin
 saar og i Støtterne, indvirkende Brandstøt Vær,
 samt lidt Løber, hvilken nedkommer med Mær-
 kende; for Resten er Indvirkningen af den i Lø-
 beren til den Vær, Exempel og Løber, som
 og saar den Løber i Løber, som Br-
 Løberingen med den, naar den skal Løber, i alle
 Maader overført, indvirkende med den af Løber
 Grænser, indtages af den Exempel Løber
 lidt længere foruden den i Løber nærmest Lø-
 ber.

Nota: I de 24de dages Brand altesn Stjeds Grænd, nager naar den er færdig, f. Dænge, Gjeld og ved mæderende Brød iindbræget f. d. d. 16 d. 18de.
Den Jætte de i Thann af d. d. 16 d. 18de, men af d. d. 16 d. 18de kaliber til hvilken den er. - Men den er med den færdig for langt, og Jætte for ligner for Distance gjort for for færdig.

Effect, som med lida stora Lönar, förbrukas,
gaf till Karls vid sinna utgåa till Karl,
vid sin utgåa stora Marsk Brud, som förar den
og Lönar ut af Lönar. Därför förbrukas den
de, sedan de gaar i Lönar för den de Lönar, Lönar,
de stora Brud till Lönar, de Lönar man förbrukas
mogen för den sin Lönar.

Man finder paa Amagere, ved et udforskelsskud med
den under 2: Elevation, skudt paa 1500 Alens Distanc
ce, smidte et engelsk Pistolen af en 24 Hals
Engels horizontale Gang. - Disse gamle Plags
Kuglerne tager en for forskellig og prøver
for en sig naar de er færdige, og saa vist jeg har
Lindes paa en Granat af samme Plags og
i Ring for andre Nationer, i det mindste er der
en af den danske; i vores sidste Krig, behøvede
man sig af Granater af samme Mængde, smidte
blot ved Lyvererne forskelligt ombord i
Skibene, men om deres Forskellighed og Beskaffethed
finder man i Artilleriets egne Tilførlige Ly
serbetegn. - Omvendt er der ogsaa som =

med disse Granater ere gjorte saavel til Pøse, som
til Lade, Jaa vijs al de ere fuldkommen gode,
ere de ej mindre sunde til Introduction og Brug,
jendel ej heller maa vi se i vorre optagte
Tider, fori man siger at ingen al for sin
uansætelige Jaa de Mitter til at overlegge sin
Sind. Dog er det allid god at kjende dem
og Jaa lidt forraad dras, isald andre Nationer
er en Gang i Tiden fulde naar om, at de
legge sinde med disse sunde Masser.

Om Signal Raquetter.

Ansigtet af disse er som at lade dem stige som
Kattelidre al gjore medfolgende til alle Plid,
guerdomme paa de vorene folgende Signaler, ja
vil og ved dem selv al signalere vorene Cing.
Der Jaa af dem paa den Laboratorie al stor
forraad, bestaende af 2 Aar (a) 12 Løinger - 4 og
8 som ere preparerede paa folgende Maade:
Jyghet gjores saaledes: man tager et Stk
siint Lardens Papir, som villes omring -

Witten med et Kuller, saa mange Gange,
indtil Tjehet af Jyghet er lige stor med
Prinsens Caliber; da det bliver Jyghet,
er ved siden af Witten med siint Tjehet,
indtil Jyghet ved Jyghet bliver lig Jyghet af
Wittens Caliber; Jyghet Jyghet af Jyghet
2 Caliber inden for siden af Witten og 7 Caliber
er vore for Jyghet eller Wittens Jyghet.

Der Jyghet af Witten og Witten i
Prinsens og de vorene Jyghet i 1/2 Aar
af de 7 Caliber; vore Jyghet legges al siint
Witten Lardens Papir med et Jyghet i Witten,
Jyghet paa den vorene 5 Aar af de 7 Caliber,
Jyghet med et Jyghet Lardens (b) og saa bliver Jyghet
Jyghet Jyghet ved den Jyghet med siint Tjehet
Jyghet, da det er optaget Jyghet og i Jyghet
opbejres med et Jyghet, fra Jyghet af og op
efters indtil 1 Caliber er Jyghet.

Denne Caliber som Jyghet er opbejret Lardens
Lardens og Jyghet formentlig Jyghet -

Navn deraf, at Slammen maa, medens Ra-
 quetten ligger paa samme Kaliber Part, for-
 den naar Ragat igjennem Jullet af det oven-
 liggende Læns-Papir, forvans Raquetten fran-
 ges. — Efter Boringen indstammes Raquetten,
 som skal ved at give Boringen sigtig med frugt-
 Brændevin og deraf sandt i Jalsen sløjse noget
 Maaltid. — Efter at Jylstaret ved samme Jule
 er med Jyl-Garn fastbindet, fastgøres Ra-
 quetten oven paa Prængen (i) Jalsen og at, naar
 med sig skal gives Signal, anbringes Raquetten
 ind i Jule af Ragat, og Prængen udsættes i
 Skindet som er lavet med $\frac{1}{2}$ Finske Maal.
 Krust. — Den sliges almindelig 3 a 400 Alen
 i 3 a 4 Secunder, som er den Tid Slammen
 anvendes for at brende igjennem Teringen og
 det Ragat. —
 a, $\frac{1}{2}$ a, $\frac{1}{4}$ a, etc, sika vil sig Raquettens med
 Dringstolens Kaliber. —
 b, Jylstaret. — Det Jule Læns-Papir som

Ragat indstammes. —
 c, Dringstolen, er at Jylt cylindrisk Jyl
 indfaldet indstammes Tera, Jalems paa en
 8: Tera For i samme Sted udsættes i Raquet-
 ten, naar Ragat skal indstammes i den. —
 d, Skindet er af Lige Tera, som vil som
 en Løffelsnagle og er noget Julems med Drin-
 gstolen. —
 e, Cilrings Sted paa Jylstaret Læns Jale-
 ms. —
 f, $\frac{1}{2}$ Kaliber, for der i samme Boring,
 Jalems det Kaliber vil det sig den af Drin-
 gstolen. —
 g, Ragat er bestemt af 25 Parts Salpe-
 ter, 5 Parts Svovl og 8 Parts Lull. —
 h, Den 5 Krust Læns Ragat.
 i, Prængen er at Jylt fagten, med en
 Liden Julems paa Jule, for og at Slammen
 ligger til Raquetten, 60 Kaliber lang, 1 Kali-
 ber Jyl for oven og 10 Alen for under. —

Anmærkelser ved Bombekastning

1. Lige før det Gendel og vil Gendel, at man
kommer til at kaste Bombar paa kortere Di-
stance end den til hvilken Provallpen af den
Marke Brud, som forer Bomben ud, er den
Gendel; man maatte da for at Bomben ikke skulde
de gaar over Provallpen, til hvilken den skulde,
formindste Ladningerne i Mortaren, man forer
mogen det maatte antage i Forvejen være den
Gendel i Tabellerne indskrevne forskjellige Lad-
ninger til forskjellige Distancer, eller og paa
Provall af Ladningerne forlægges lidt efter lidt,
indtil, indtil man med nogle Dues var gjen-
syndig overbrøist om at Bomben faldt paa
forudsette Sted. —

Monsieur Billidor i Frankrig og flere an-
dere, have indraget Tabeller, indskrevne af al-
le den for langt in Mortar, elevet 45° med
fuld Ladning, kaster sin Bomb, man endog
for langt, med forskjellige Ladning og Elevation;

men disse paa Milanens og Italians Loo-
grunderne Baraguingar, stammer næsten aldrig
overens med de praktiske Forsøg, som med
Bomben ere gjorte. Li rigtig stammer For-
sig, gjorte paa forskjellige Eder, selv indskrives
hviskel forudsagte, til de, ved Luffters for-
skjellige Ejendele paa forskjellige Eder, til de
af de ved forskellige Dyrde som forer Bom-
ben ud; Li forudsat for langt, at Provall
som til den Eder ved Provall som langt lige For-
den paa anden Eder deri være forskellige, for-
udsagte ved de tilige Befandelse og Lysende
Stad. —

Da vore De Morterer alle ere stille
til 45° Elevation, saa kan vi for de Bom-
bens Distance formindste ved mindre eller
større Elevation man maatte staa ved tilige
Ladning, hviskel indskrevne Tabell viser,
den er grundet paa Forsøg gjort paa

Amager d: 1769.

Løft af en 100 ^{de} Mortar med Glob. Løst.			Løft af en 50 ^{de} Mortar med Glob. Løst.		
Mortar Ladning	Bomb. Løst i Rind	Forskyd i Rind	Mortar Ladning	Bomb. Løst i Rind	Forskyd i Rind
14 ^{de} Ladn.	4500.	---	7 ^{de} Ladn.	3600.	---
13	4336.	164	7	3477.	123
12	4166.	170	6 ^{1/2}	3351.	126
11	3988.	178	6	3219.	132
10	3803.	185	5 ^{1/2}	3082	137
9	3608.	195	5	2939	143
8 ^{de}	3401.	207	4 ^{1/2}	2788	151
7	3181.	220	3 ^{3/4}	2544	163

2. For 3de 4de Også se, at i Løst nogle
af Paa Artilleriet paa Amager gjorde Experi-
menter bleve afført, at Løst i Brandvord
besjære sig at være saa lang, som fornøden Jødet
man iden gængse Løst, saa sig at Brandvord
lader sig af Brødet i Mortaren anlende uden
at Bomben besjære sig i Løst, hvilket der
aarfag er afført.

Forsvarets Bibliotek

44000064138